

У С Т А В
на Народно читалище „Христо Ботев – 1928”
с. Големаните, общ. В. Търново

МИСИЯ: Да съхранява националното културно наследство и родова памет, да е проводник на гражданското общество, да привлича младите и общественно ангажирани хора от района, като им създава благоприятна среда за културна, творческа и образователна изява.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1.С този устав се уреждат дейността, управлението, имуществото, финансирането и издръжката на Народно читалище „Христо Ботев - 1928”..

Чл.2.Читалище „Христо Ботев – 1928” е юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза и е независима, неполитическа, доброволна и културно-просветна организация, която развива своята дейност в съответствие с Конституцията на Република България и действащото законодателство.

Чл.3.НЧ « Христо Ботев – 1928 » е със седалище с. Големаните, общ. В. Търново

Чл.4.В дейността на читалището могат да участват всички граждани без ограничения във възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.5.Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институти, обществени и стопански организации, фирми, и др. извършващи или подпомагащи културно-просветна дейност.

Чл.6.Читалището поддържа отношение на сътрудничество, координация и партньорство с държавни органи и организации, на които законите възлагат определени задължения.

Чл.7.Читалището се представлява от председателя.

II. ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл.8.Целите на читалището са:

а/ развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място.

б/ запазване на местните обичаи и традиции; събиране на материали и предмети от народната култура, с цел съхранението и експонирането им за идните поколения.

в/ развитие на творческите заложби на участниците в дейността на читалището.

г/ разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
д/ възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание
е/ осигуряване на достъп до информация.

Чл.9. Читалището може да развива следните дейности:

а/ поддържане на библиотеки, читални, фоно и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;

б/ развиване и подпомагане на любителското художествено творчество

в/ организиране на школи , курсове, кръжоци, клубове и младежки дейности;

г/организиране на кино- видео показ, концерти, и други подобни, празници, изложби, чествания, фестивали, конкурси, както и конгреси, симпозиуми, конференции, дискусии, беседи и други културно-просветни мероприятия;

д/ събиране и разпространяване на знания за родния край;

е/ създаване на музейни сбирки

ж/ предоставяне на компютърни и интернет услуги.

з/ допълнителни дейности

Чл.10/1/Допълнителните дейности трябва да подпомагат основните чрез своето съдържание или финансово. Те не могат да създават условия за нарушаване на добрите нрави, да противоречат или нарушават националното самосъзнание. Не се допуска предоставянето на читалищните имоти за политическа дейност, за хазартни игри, за нощни заведения и на религиозни секти.

2/Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство като използва приходите от нея за постигане на определените в устава му цели. Читалището не разпределя печалба.

Чл.11.Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;

2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;

3. за постоянно ползване от политически партии и организации;

4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверител-ната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.12.Народно читалище „Христо Ботев - 1928” е основано през 1928 г. и е регистрирано в Регистъра за юридическите лица с нестопанска цел във Великотърновски окръжен съд - рег.5 том 4, стр.282, парт.29 по ф.д. № 1799/1997 г.

Чл.13. За вписване на читалището в регистъра на Окръжен съд чрез писмено заявление от настоятелството без такси се прилагат:

1. Протокол от Общото събрание и поканата за свикването му;
2. Списък на присъстващите членове на Общото събрание с подписите им;
3. Имената на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия, адрес, лични данни, подпис – вписани в заявлението.
4. Свидетелства за съдимост на членовете на Настоятелството и Проверителната комисия.
5. Декларации на членовете на Настоятелството и на Проверителната комисия, че не са в роднински връзки;
6. Устав на Читалището;
7. Нотариално заверен образец от подписа на председател, представляващ читалището, както и валидния печат на читалището.

III. ЧЛЕНСТВО

Чл.14./1/ Читалището има действителни, спомагателни, колективни и почетни членове.

2/ действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани

3/ спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани; те имат право на съвещателен глас.

4/ Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективни членове могат да бъдат:

1. професионални организации;
2. стопански организации;
3. търговски дружества;
4. кооперации и сдружения;
5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

5/ Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с особено големи заслуги към читалището.

Чл.15. Членството възниква с плащане на членския внос, след приета от настоятелството молба свободен текст от лицето. Същата се разглежда от настоятелството на първото следващо заседание по реда на постъпване.

Чл.16. Членовете на читалището с право на глас имат следните права и задължения:

а/ да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището,

б/ да получават информация за решенията на Настоятелството

в/ да спазват устава на читалището

г/ да съдействат за постигане на целите му, за изпълнение на решенията на Общото събрание и Настоятелството, като активно участват в дейността му.

д/да подпомагат според силите си съхраняването, обогатяването и обновяването на материалната база на читалището,

е/ да пазят доброто име на читалището

ж/ да плащат редовно членския си внос

Чл.17. Лицата, които даряват суми или предмети на стойност над 50,00лв. се обявяват за дарители на читалището. Приетите суми или предмети се вписват в протоколната книга на читалището и в специално заведена Книга на дарителя.

Чл.18. Членството в читалището се прекратява:

а/ от Настоятелството

- при неплащане на членски внос за 1 /една/ година

- по молба на лицето

б/ от Общото събрание - при грубо нарушаване на устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и доброто име на читалището, посегателство върху имуществото на читалището – с изключване.

Чл.19. Членове плащат членски внос в размер на 1 лв. годишна вноска.

IV. ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Чл.20. Органи на читалището са:

а/ Общото събрание

б/ Читалищното настоятелство

в/ Проверителната комисия

Чл.21. Върховен орган на читалището е Общото събрание. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас .

Чл.22./1/Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;

2.избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя;

3.приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището;

4.изключва членове на читалището;

- 5.определя основните насоки на дейността на читалището;
- 6.взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищ- но сдружение;
- 7.приема бюджета на читалището;
- 8.приема годишния отчет до 30 март на следващата година;
- 9.определя размера на членския внос ежегодно;
- 10.отменя решения на органите на читалището;
- 11.взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
- 12.взема решение за прекратяване на читалището;
- 13.взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.23./1/Редовно Общо събрание на читалището се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия, или на една трета от членовете на читалището.

2/Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часът, мястото на провеждане и кой го свиква.Поканата трябва да бъде получена не по-късно от 7 / седем/ дни, преди датата на провеждане.В същия срок, на общодостъпни места трябва да бъде обявено и съобщение за събранието.

3/Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

4/Решенията по чл.22 /1/т.1,4,10,11,12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл.24./1/Изпълнителен орган на читалището е Настоятелството, избрано за срок от 3/ три/ години. Броят на членовете е 3/три/. Членовете на Настоятелството не могат да са роднини помежду си по права и по съребрена линия до четвърта степен и да са съпрузи.

2/ Читалищното Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;

4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;

3/ Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

4/ Читалищното настоятелство се свиква на заседание от Председателя му или по искане на двама от членовете на настоятелството. Заседанието е редовно, ако присъстват най-малко двама от членовете на настоятелството.

Чл.25/1/Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от Общото събрание за срок до 3/три/ години.

2/ Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;

2. представява читалището;

3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;

4. отчита дейността си пред настоятелството;

5. сключва и прекратява трудовите и граждански договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

6. в срок до 10 ноември представят на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година.

7. сключва договори с фирми, ползващи читалищни имоти за стопанска дейност въз основа на решенията на Настоятелството.

Чл.26./1/Проверителната комисия се състои от 3 /трима/ членове и се избира за срок от 3 години.

2/Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството и председателя на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

3/Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или да са роднини на членовете на Настоятелството на читалището по права линия, съпрузи, братя, сестри, и други роднини по сватовство от първа степен.

4/При констатирани нарушения Проверителната комисия уведомява Общото събрание, а при данни за престъпление- органите на прокуратурата.

5/Проверителната комисия се свиква на заседание от Председателя ѝ или по искане на членовете на комисията. Заседанието е редовно, ако присъства цялата комисия.

Чл.27.Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

V. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.28./1/Читалище „Христо Ботев - 1928 ” ползва сграда в с. Големаните, общ. В. Търново, за която по Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост безвъзмездно се отстъпва право на ползване, предоставена от държавата и общинските органи за читалищни нужди.

/2/Имуществото се състои от дълготрайни материални активи и малоценни материали, подарени на читалището, придобити с негови собствени средства или предоставени за стопанисване от Общината.

Чл.29. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;
2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинските бюджети;
4. наеми от движимо и недвижимо имущество;
5. дарения и завещания;
6. други приходи.

Чл.30. /1/Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

2/Движими вещи могат да бъдат отчуждавани залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.31./1/Единният читалищен бюджет се формира от всички източници на собствени средства, субсидии и дарения

2/Читалищното Настоятелство изготвя годишния отчет на приходите и разходите, който се приема от Общото събрание.

3/Частта от отчета за приходите и разходите, която се отнася до изразходването на държавната и общинската субсидия се представя на съответната институция до 31 март.

Чл. 32. Читалището няма право да предоставя имуществото си за ползване от клубове с политически и религиозни цели и да организира дейности, противоречащи на добрите нрави, национално самосъзнание и традиции.

VI. ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.33./1/Общото събрание може да взема решение за прекратяване на читалището, ако са изчерпани всички възможности и не съществуват никакви условия за трайна дейност на читалището.

2/Читалището може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;

3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;

4. не е учредено по законния ред;

5. е обявено в несъстоятелност.

Чл.34. Прекратяване на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1.НЧ "Хр. Ботев - 1928", с. Големаните има кръгъл печат с надпис в окръжност: НЧ „Христо Ботев,, с разтворена книга в средата и годината на основаване - 1928.

§2.Официалният празник на читалището е 6-ти декември – Никулден.

§3.С този Устав се урежда по-нататъшното развитие, управление и цялостната дейност на читалище „ Христо Ботев - 1928". Настоящият Устав отразява всички изменения и допълнения в него на основание приетите на 18.08.2016 година от Общото събрание на Читалището решения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: _____

/Веселина Стойчева /

ЧЛЕНОВЕ НА ЧН: _____

/Величко Янков/

/Емил Георгиев/